

خطبه اول

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله رب العالمين بارئ الخلائق اجمعين ثم الصلاة والسلام على سيدنا ونبينا وحبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الاطيبين الاطهرين و لا سيما بقية الله في الارضين. السلام عليك يا بنت ولي الله السلام عليك يا اخت ولي الله السلام عليك يا عمه ولي الله السلام عليك يا بنت موسى بن جعفر ورحمه الله وبركاته

توصیه به تقوا

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم « يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ »^۱ عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ مِلَازِمَةِ أَمْرِهِ وَ مَجَانِبَةِ نَهْيِهِ وَ تَجَهُّزُوا عِبَادَ اللَّهِ فَقَدْ نُودِيَ فِيكُمْ بِالرَّحِيلِ^۲ وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى^۳

همه شما نمازگزاران گرامی، برادران و خواهران ارجمند و خودم را به پارسایی، پرهیزگاری، دوری از هواهای نفس و پیروی از فرمان‌های خدا توصیه و سفارش می‌کنم. امیدواریم خداوند به همه ما توفیق کسب تقوا و رعایت اوامر و نواهی او در همه شئون و احوال زندگی عنایت و کرامت بفرماید.

در مقدمه مباحث تربیت فرزند به مبحثی پرداختیم که در خطبه پیشین مورد بحث قرار گرفت. امروز هم در تکمیل همان مبحث، مقدماتی عرض می‌کنیم.

^۱ - سورة حشر، آیه ۱۸.

^۲ - سید رضی، نهج البلاغه (صبحی صالح)، خطبه ۲۰۴، ص ۳۲۱.

^۳ - سورة بقره، آیه ۱۹۷.

سؤال: آیا امکان مشارکت در ثواب و عقاب اعمال دیگران وجود دارد؟

سؤالی وجود دارد که انسان در گرو اعمال خود است و آنچه به او از ثواب و عقاب حاصل می‌شود نتیجه کردارها و گفتارها و نیات و فعالیت‌های اوست. خداوند متعال نیز می‌فرماید: «لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ»^۴ و «وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»^۵. آنچه در پرونده ما ثبت و ضبط می‌شود حاصل سعی، کسب، عمل و فعالیت‌های ما است. فعالیت‌هایی که طیف وسیعی از فعالیت‌های ذهنی که ایمان، اعتقاد، باور، حب و بغض و نیات است تا فعالیت‌های عملی که در ظاهر از انسان صادر می‌شود چه اعمال جوانحی و چه اعمال جوارحی را شامل می‌شود. همه طیف‌های عمل در این مسئله دخیل هستند از پنهان‌ترین اعمال که ایمان، عواطف، احساسات و نیات باشد تا اعمال ظاهری.

آن چیزی که شخصیت ما را تشکیل می‌دهد و آنچه در صحیفه اعمال ثبت و ضبط می‌شود بر اساس عدل الهی و قوانین حاکم بر عالم است که آن هم بر پایه اعمال و رفتارهای ما اعم از باطنی و ظاهری است. این مطلبی است که هم در آیات و روایات آمده است و هم عقل به آن حکم می‌کند که انسان‌ها در گرو افعال و اعمالشان هستند و نتایج آن هم در این دنیا ظاهر می‌شود و هم در عالم برزخ و نهایتاً در قیامت ظهور پیدا می‌کند که نتیجه نهایی بهشت و جهنم خواهد بود.

حال سؤال این است که غیر از این اعمالی که خود ما انجام داده‌ایم آیا امکان دارد که ما در ثواب و عقاب عمل دیگران سهیم و شریک باشیم؟

پاسخ اول

شاید در یک نگاه سطحی کسی پاسخ دهد که خیر چون بر اساس آیاتی که در سؤال نیز مورد استشهاد قرار گرفت، آنچه ثواب و عقاب برای ما به همراه دارد عمل‌های ما است و اعمال دیگران ربطی به ما نخواهد داشت.

^۴ - سوره بقره، آیه ۲۸۶

^۵ - سوره نجم، آیه ۳۹

پاسخ دوم

این یک نگاه اولیه و سطحی است. اما آنگاه که دقیق شویم و به آیات و روایات مراجعه کنیم خواهیم دید که جواب چیز دیگری است. جواب آن است که طیف وسیعی از اعمال دیگران در نامه اعمال ما هم ثبت و ضبط می‌شود. از بعضی از اعمال و رفتار دیگران هم در زمان حیات و هم در زمان ممات خود از آن‌ها بهره‌مند می‌شویم که در خطبه قبل هم به آن اشاره کردیم.

بنابراین قانون اول این است که انسان در گرو اعمال خویش است؛ اما قانون دوم آن است که گاهی در اعمال دیگران نیز شریک می‌شویم.

سؤال این است که چرا ما در عمل رفیق، دوست، فرزند و دیگران امکان دارد که تا قیام قیامت شریک شویم؟ جواب این است که این مشارکت در نتیجه اعمال دیگران در جایی است که عمل او با وسایطی به ما برگردد و ما جزء مبادی و علل صدور عمل دیگری می‌شویم. حتی گاهی در یک نسل و گاه در نسل‌های متوالی آن عمل به ما برمی‌گردد. بنابراین یک عمل مستقیم است که در نامه عمل ما ثبت می‌شود که خیلی مهم است و یک عمل غیرمستقیم که از دیگران صادر می‌شود در منظومه عمل‌های ما قرار می‌گیرد. پس وقتی گفته می‌شود «لَهَا مَا كَسَبَتْ وَ عَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ»^۶ و «وَ أَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى»^۷ شعاع این عمل دارای یک شعاع محدود در زمان حیات انسان و آن چیزی است که با دست، چشم، گوش، اعضا، جوارح و جوارح صادر می‌شود است اما باید بدانیم که اعمال و نتایج آن‌ها در این موارد منحصر نمی‌شود.

در ابواب مختلف فقه این بحث شده است. من اهل تحقیق را ارجاع می‌دهم به کتاب (امربه معروف و نهی ا منکر وسایل، ابواب امر و نهی باب ۱۶)^۸ و همین‌طور به وسایل کتاب (وقوف و صدقات همان باب اول)^۹ و در ذیل آن‌ها در این وسایلی که انتشارات جامعه مدرسین چاپ کرده و کار خیلی خوبی است که در متن وسایل الشیعه است و ذیل آن روایات مستدرک را آورده است ابواب و روایات دیگری هم آمده است. ما قریب چهل پنجاه روایت

^۶ - سوره بقره، آیه ۲۸۶

^۷ - سوره نجم، آیه ۳۹

^۸ - شیخ حر عاملی، وسایل الشیعه، ج ۱۶، صص ۱۷۲-۱۷۶

^۹ - همان، ج ۱۹، صص ۱۷۱-۱۷۵

در این باب داریم که روایات معتبر نیز در میان آن‌ها وجود دارد که می‌گویند عمل‌های شما فقط آن‌هایی نیست که آن‌ها را انجام داده‌اید، بلکه وقتی در عمل دیگران سهیم بودید و از مبادی اعمال دیگران بودید در ثواب و عقاب اعمال آن‌ها نیز سهیم می‌شوید.

روایات در باب قانون دوم

در اینجا چند روایت را عرض می‌کنم و خواهیم دید که علاوه بر قانون اول گاهی در عمل‌های خوب دیگران و گاهی در اعمال ناشایست و بد آن‌ها سهیم می‌شویم.

الف) روایت نبوی

در روایتی امام صادق (علیه‌السلام) که از پدران خود از نبی خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) نقل می‌کند که: «مَنْ أَمَرَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ نَهَى عَنْ مُنْكَرٍ أَوْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ أَوْ أَشَارَ بِهِ فَهُوَ شَرِيكٌ»^{۱۰} هر کس به معروفی امر کند یا از منکری نهی کند یا بر خیری راهنمایی کند یا مشورت یا هدایت نماید او در آن کار خیر شریک است و هر کس به بدی فرمان دهد یا به آن راهنمایی کرده هدایت نماید در آن عمل شریک می‌باشد.

ب) روایت امام صادق (علیه‌السلام)

روایت دیگری که از امام صادق (علیه‌السلام) است که می‌فرماید: «مَنْ عَلَّمَ بَابَ هُدًى كَانَ لَهُ أَجْرٌ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَلَا يُنْقَضُ أُولَئِكَ مِنْ أَجُورِهِمْ وَمَنْ عَلَّمَ بَابَ ضَلَالٍ كَانَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهِ وَلَا يُنْقَضُ أُولَئِكَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ»^{۱۱}

عناوین مرتبط در این باب

عناوینی در روایات ما آمده است که به گوشه‌هایی از آن‌ها اشاره می‌کنم. لطفاً دقت بفرمایید:

^{۱۰} - شیخ صدوق، الخصال، ج ۱، ص ۱۳۸

^{۱۱} - احمد بن محمد بن خالد برقی، المحاسن، ج ۱، ص ۲۷

۱. امر به معروف و نهی از منکر

وقتی شما کسی را امر به معروف و نهی از منکر کنید در اجر و ثواب عمل او سهیم خواهید بود.

۲. راهنمایی

آن هنگام که راهنمایی می‌کنید شما در آن شریک می‌کنید.

۳. مشاوره یا هدایت

مشاوره‌ای که شما می‌دهید، شخصی با شما مشورت می‌کند و شما به او مشورت می‌دهید (بنا بر یک احتمال) و یا همان معنای هدایت که معنای لغوی آن است از عوامل مشارکت شما در نتیجه عمل او خواهد بود.

۴. تعلیم

معلم و مربی اگر خوبی‌ها را منتقل کند در کار آیندگان شریک هست

۵. سخنی راهگشا یا منحرفانه

تعبیر (تکلم بکلمة)^{۱۲} سخنی بگوید که راهگشای خیر باشد یا سخنی که از آن گمراهی و ضلالت برخیزد؛

۶. بنیان نهادن سیره

امام صادق به نقل از پیامبر خدا (ص) فرمودند: «(مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَ أَجْرُ^{۱۳} مَنْ عَمِلَ بِهَا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يُنْقِصَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ)»^{۱۴} هر کس یک روش و نهاد خوبی را بنیان نهد تا روز قیامت در ثواب عمل‌کننده آن شریک است.

^{۱۲} - شیخ صدوق، ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ص ۱۳۲: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (ع): لَا يَتَكَلَّمُ الرَّجُلُ بِكَلِمَةٍ حَتَّىٰ تَأْخُذَ بِهَا إِلَّا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَخَذَ بِهَا وَلَا يَتَكَلَّمُ بِكَلِمَةٍ ضَلَالٍ يُؤْخَذُ بِهَا إِلَّا كَانَ عَلَيْهِ وَزْرٌ مِمَّنْ أَخَذَ بِهَا.

^{۱۳} - في المحاسن و الأمالي للمفيد: «سنة عدل، فاتبع، كان له مثل أجر» بدل «سنة حسنة، فله أجرها و أجر».

^{۱۴} - مرحوم کلینی، الکافی، ج ۹، ص ۳۷۹

۷. دعوت به خیر یا بد

دعوتی که شما به‌خوبی یا بدی می‌کنید هنگامی که اثر کرد شما در سلسله آن عمل قرار گرفته‌اید و در آن سهم هستید.

۸. فرزند صالح

بخصوص در چند روایت است کسی که از خود فرزند خوب و صالحی بجا می‌گذارد و خوب تربیت می‌کند یا نعوذ بالله بد تربیت می‌کند در ثواب و عقاب اعمال او شریک است.

۹. تعاون و مشارکت

همان تعاون و مشارکت که در قرآن کریم هم هست. خداوند متعادل می‌فرماید: «تَعَاوُنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى وَ لَا تَعَاوُنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَ الْعُدْوَانِ»^{۱۰} بر خیر و تقوا مشارکت و تعاون داشته باشید اما بر گناه و دشمنی با هم مشارکت نکنید.

۱۰. صدقات جاریه

صدقات جاریه مانند ساختن جاده یا فراهم آوردن امکانات فیزیکی که ماندگار هستند و می‌توان تا قیام قیامت و باقی ماندن آن‌ها در ثواب آن‌ها شریک شد.

این عناوینی بود که در آیات و روایات به آن‌ها اشاره شده است. روح این روایات قانونی است که بیان شد. یعنی ما هم در اعمال مستقیم خودمان سهم هستیم و هم در بسیاری از موارد در اعمال دیگران سهم خواهیم بود چون در مبادی صدور عمل دخالت داشتیم و جزء العله آن بودیم.

^{۱۰} - سوره مائده، آیه ۲

سهیم بودن بدون کم شدن اجرا عقاب صاحب عمل

جالب است بدانید که در روایتی از امام صادق (علیه السلام) سؤال می‌کند که وقتی که کسی امر به معروف و نهی از منکر کرده، مشاوره خوب داده، آموزش درست داده است یا دعوت به نیکی‌ها کرده است اینکه در عمل دیگری سهیم می‌شود این از اجر خود صاحب عمل کم می‌شود پاسخ دادند: «مِنْ غَيْرِ أَنْ يُنْقَصَ مِنْ أَجْرِهُمْ شَيْءٌ»^{۱۶} بدون این که چیزی از آن‌ها کم شود شما هم سهیم خواهید بود.

در جای دیگر در ذیلش می‌آید که انسان کاری می‌کند که نسل به نسل منتقل می‌شود. می‌پرسد که شما هم در آن شریک هستید امام می‌فرماید: الی قیام یوم القیامه
اگر فرزند خوبی تربیت کردید او هم آدم‌های خوبی تربیت کرد و این سنت حسنه زنجیره‌وار تا قیامت برود بدون اینکه از اجر آن‌ها کم شود شما هم سهیم هستید.

نکته دیگر هم این است که اگر در کار و سنت ناپسندی شریک شد در عقاب آن نیز سهیم خواهد بود.
اگر کسی امر به معروف و نهی از منکر کرد، قانونی را تصویب کرد قانونی که جامعه را هدایت یا به ضلالت می‌کشد، سخنرانی کرد که ابواب هدایت را گشود یا سخنی گفت که در دل‌ها شک و تردیدی برانگیخت همه این‌ها در عمل‌های اجتماعی شعاع پیدا می‌کند و انسان در همه آن شعاع چه در زمان حیات خود و چه بعد از ممات چه مستقیم و چه غیرمستقیم چه خوبی و چه بدی سهیم می‌شود. این حدود ۵۰ روایت در پیچه‌ای را باز می‌کند که انسان اجتماعی است و اعمال بازتاب دارد و بازتاب‌ها و پژواک‌های خوب و بد ما و شما به خودمان برمی‌گردد.
خدایا به ما توفیق بده معارف الهی را بفهمیم و در همه شئون زندگی به آن‌ها عمل کنیم.

اللهم اغفر للمؤمنین و المؤمنات

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^{۱۷}

^{۱۶} - مرحوم کلینی، الکافی، ج ۹، ص ۳۷۹

^{۱۷} - سوره کوثر

خطبه دوم

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله نحمده على ما كان و نستعينه من امرنا على ما يكون و نؤمن به و نتوكل عليه و نستغفره و نستهديه و نعوذ به من شرور انفسنا و سيئات اعمالنا و نصلي و نسلم على سيدنا و نبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على مولانا علي بن ابي طالب و على الصديقة الطاهرة فاطمة الزهراء و على الحسن و الحسين سيدي شباب اهل الجنة و على أئمة المسلمين على بن الحسين و محمد بن علي و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و علي بن موسى و محمد بن علي و علي بن محمد و الحسن بن علي و الخلف القائم المنتظر حججك على عبادك و أمنائك في بلادك ساسة العباد و اركان البلاد و ابواب الايمان و أمناء الرحمن و سلالة النبين و صفوة المرسلين و عترة خيرة رب العالمين صلواتك عليهم اجمعين.

توصيه به تقوا

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ»^{۱۸} عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ مِلَازِمَةِ أَمْرِهِ وَ مَجَانِبَةِ نَهْيِهِ وَ تَجَهُّزُوا رَحِمَكُمُ اللَّهُ فَقَدْ نُودِيَ فِيكُمْ بِالرَّحِيلِ^{۱۹} وَ تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى^{۲۰}

^{۱۸} - سورة آل عمران، آیه ۱۰۲

^{۱۹} - سید رضی، نهج البلاغه (صبحی صالح)، خطبه ۲۰۴، ص ۳۲۱

^{۲۰} - سورة بقره، آیه ۱۹۷.

همه شما نمازگزاران گرامی و خودم را به پروا پیشگی و تقوای الهی و پارسایی در همه احوال سفارش و دعوت می‌کنم.

امیر مؤمنان در خطبه ۱۹۶ نهج‌البلاغه چنین ما را به تقوا توصیه کرده‌اند: «أَوْصِيكُمْ عِبَادَ اللَّهِ بِتَقْوَى اللَّهِ وَ أَحْذَرُكُمْ الدُّنْيَا»^{۲۱} شما را به تقوا دعوت می‌کنم و نسبت به دنیا تحذیر می‌کنم. هر فرمان به تقوایی در نهج‌البلاغه درآمیخته با توجه به حقیقت دنیا است. بعد هم برای اینکه این روح و ملکه در دل‌ها و جان‌ها نفوذ کند تصویری از حقیقت دنیا ارائه می‌شود که در این سخن و این کلام چند جمله بیان داشته‌اند:

اول اینکه: «فَإِنَّهَا دَارُ سُخُوصٍ» یک حقیقت آشکار و غالباً مورد غفلت است که از عجایب است و آن این است که دنیا دار رفتن است و خانه ماندن نیست و منزلگاهی است که ما گذرا از آن عبور می‌کنیم. باید این گذر را همواره در دل مجسم بداریم.

دوم: «وَمَحَلَّةُ تَغْيِصٍ» جای ناکامی‌ها است. هم جای گذر است و نمی‌مانیم و با سرعت برق از این عالم عبور خواهیم کرد و تمام نعمت‌های داده شده با سرعت برق از ما گرفته می‌شود؛ همچنین جای ناکامی‌ها است. همین مدتی هم که هستیم این جور نیست که همیشه کامیاب و موفق باشیم و به آن خواسته‌هایمان برسیم و بسیاری از آمال و آرزوهای بشر محقق نمی‌شود. اگر رفتار و دستاوردهای شخصی را با آمال او مقایسه کنید - همه چه آن‌هایی که آمال خیر دارند و چه آمال شر و چه آمال دنیایی باشد و چه آرزوهای اخروی - یک در هزار هم نمی‌شود. دنیای امل و آرزو یک دنیای وسیعی است. آن هم معلوم نیست که آدم‌ها به آن برسند. این دو تا باید در ذهنمان باشد یک اینکه نخواهیم ماند و مثل برق عبور خواهد کرد. دو اینکه در این ماندگاری و ایام حضورمان، ناکامی‌هایمان زیاد است یعنی آن چیزی که می‌خواهیم با آن چیزی که به دست می‌آوریم خیلی فاصله دارد.

امیدواریم خداوند به همه ما توفیق فهم این کتاب نورانی نهج‌البلاغه و فهم معارف آن را عنایت بفرماید.

^{۲۱} - سید رضی، نهج‌البلاغه (صبحی صالح)، ص ۳۱۰

مناسبت‌ها

چند نکته را به صورت فشرده و دو سه مورد را توضیحی عرض می‌کنم:

۱. بزرگداشت شهید محراب و شهید شوشتری

یاد شهیدان سرافراز اسلام، انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، مقاومت اسلامی، بین‌الملل اسلامی و به‌ویژه شهیدانی که ایام و روزهای شهادتشان است شهید محراب آیت‌الله اشرفی^{۲۲}، سردار سرافراز سپاه شهید شوشتری^{۲۳} و همه شهدای این جمع و این کشور و این شهر بزرگ و مقدس و علما و بزرگان و مراجع درگذشته و امام شهدا را گرامی می‌داریم و درود می‌فرستیم به ارواح آن‌ها با تقدیم صلواتی بر محمد و آل محمد.

۲. تسلیت عزای آل الله

ایام صفر و عزای آل الله و امام حسین (علیه‌السلام) و یاران او را بزرگ می‌داریم و تسلیت و تعزیت عرض می‌کنیم. ولادت امام باقر (علیه‌السلام)^{۲۴} را تبریک و تهنیت عرض می‌کنم و همین‌طور تسلیت عرض می‌کنم شهادت امام حسن مجتبی (علیه‌السلام) که بنا بر قولی هفتم صفر است.

۳. گرامیداشت روز استاندارد

روز استاندارد را گرامی می‌داریم و تأکید می‌کنم که از وظایف اخلاقی صنعتگران، تولیدکنندگان و ارائه‌دهندگان خدمات این است که شاخص‌های درستی کالا و عملی که به جامعه ارائه می‌شود را رعایت کنید. روز استاندارد

^{۲۲} - ۲۳ مهر سال ۱۳۶۱ ش

^{۲۳} - ۲۶ مهر سال ۱۳۸۸ ش

^{۲۴} - سوم صفر بنا به روایتی (۵۷ق)

بهانه‌ای است برای این که ما برگردیم ببینیم چرا این همه ضعف در تولیدات و شاخص‌های درستی کالاها و ابزارهای ما وجود دارد؟ همه باید تلاش کنیم و کمک بدهیم تا استانداردها و شاخص‌های صحت و سلامت کالاها به‌ویژه در بخش‌های درمان و دارو و غذا رعایت شود. عدم رعایت معیارهای استاندارد خسارت‌هایی به بار می‌آورد که این از مصادیق اعمالی است که انسان اگر درست انجام ندهد در تبعات آن سهیم خواهد بود تا وقتی که اثر سوء باقی می‌گذارد.

۴. نکوداشت روز نابینایان

همین‌طور روز نابینایان و روشن‌دلان را گرامی می‌داریم. وظیفه همه ما است که معلولان و جانبازان و به‌ویژه نابینایان و روشن‌دلان را موردتوجه قرار دهیم و به آن‌ها شخصیت داده خدمات لازم ارائه گردد.

۵. روز پیوند اولیا و مربیان

همین‌طور روز پیوند اولیا و مربیان است که مقوله بسیار مهمی است. در تربیت دانش‌آموز و فرزندان خانواده و مدرسه دو رکن اساسی هستند. تعامل و هماهنگی این دو و گفتگوی بین خانه و مدرسه، مربیان و اولیا امر مهمی است که کم‌وبیش انجام می‌پذیرد اما جای ارتقاء و تکمیل بیشتر دارد. برای اینکه در تربیت فرزند اگر جامعه از یک‌سو و خانه و مدرسه از سوی دیگر هماهنگ نباشد دچار تناقض‌هایی می‌شود که باید به این مقوله به‌ویژه در تربیت اخلاقی و معنوی توجه کرد.

۶. گرامیداشت هفته تربیت بدنی و ورزش

هفته تربیت بدنی و ورزش است. همین‌جا ما از ورزشکاران ارجمندمان و از خادمان تربیت بدنی تشکر می‌کنیم و هم تبریک می‌گوییم و درعین حال باید به چند نکته توجه کنیم:

۱. لزوم توجه به ورزش همگانی

ورزش هم قهرمانی آن ارزش خود را دارد و هم باید ورزش به شکل یک فرهنگی برای سلامت جامعه دربیاید و امکانات و آگاهی‌های لازم به همگان داده شود. لذا ورزش همگانی یک اصل مهمی است که در کنار ورزش‌های قهرمانی و حرفه‌ای باید مورد توجه قرار گیرد.

۲. پایبندی به ارزش‌های الهی مایه افتخار جامعه ورزشی

ورزشکاران حرفه‌ای و قهرمانی عزیزان ما هستند که از همه افتخارآفرینی‌های آن‌ها چه در سطح استان و چه در سطح کشور باید تشکر کنیم. به‌ویژه ورزشکارانی که ارزش‌های الهی را صیانت می‌کنند و به آن‌ها پایبند هستند. در مواردی در مجامع بین‌المللی دیدیم که افتخار آفریدند و از همه آن‌ها تشکر می‌کنیم.

۳. لزوم ظهور و بروز بیشتر ارزش‌های معنوی در ورزش

همین‌طور باید تأکید کنیم که باید ارزش‌های معنوی و الهی در ورزش ما به شکل بسیار سنجیده ظهور و بروز داشته باشد. این کار شما ورزشکاران، دست‌اندرکاران و مربیان است.

۴. لزوم اصلاح و ترویج ورزش‌های سنتی

تأکید بر اینکه ورزش‌های سنتی به همراه ورزش‌های دیگری که وجود دارد باید تکمیل و اصلاح‌شده ترویج شود.

۵. در اولویت بودن افزایش امکانات ورزشی

امکانات ورزشی هم باید در سطح اولویت‌ها باشد. دولت و برنامه ریزان و همین‌طور خیرین و مردم برای تأمین امکانات برای تفریحات سالم عنایت داشته باشند.

اما سه محور مهم را عرض کنم:

۷. شرایط و وظایف ما در وضعیت موجود

همه شما مستحضرید ما در چهلمین سالگرد انقلاب مواجه با هجمه‌های سنگین اقتصادی، اجتماعی و سیاسی از سوی دشمن هستیم. هجمه‌هایی که از نگاه رهبری و با تحلیلی درست هجمه‌های منفعلانه است و این هجمه‌ها نباید ما را از جا دربرد و رعب ایجاد کند. این هجمه‌ها در مقابل ماندگاری چهل‌ساله انقلاب اسلامی و امواج توفنده انقلاب اسلامی در عرصه بین‌الملل است. اینان با تمام قوا آمده‌اند.

وظایف ملت و دولت

بحران ناامیدکننده نیست اما چالشی است که ملت و مسئولان در کنار هم باید وارد صحنه شوند و در برابر مشکلات مقاومت کنند.

الف) صیانت از اقتدار ملی و اسلامی

صیانت از اقتدار ملی و اسلامی‌مان را مهم بشماریم. ارکان اقتدار ما، هم ایمان و وحدت و انسجام ما است و هم قدرت موشکی و صنایع دفاعی ما است که حتماً عزیزمان در پیش از خطبه به آن اشاره کردند. آن عناصر اقتدار باید با تمام قوا و رعایت مصالح کشور در پرتو هدایت‌های رهبری حفظ و تقویت شود.

ب) تکیه بر توان داخلی

ما باید بر نیروی داخلی خودمان تکیه کنیم و اعتماد به امریکا و حتی اروپا و قدرت‌های دیگر نکنیم. رهبری اجازه ارتباط با همه کشورها به جز با امریکا و اسرائیل که ممنوع است را داده‌اند. البته تأکید بر کشورهای شرقی و

کشورهای پیرامونی است. البته باید نگاهمان به آن‌ها نباشد. بلکه در برنامه‌ریزی‌ها و طراحی‌هایمان این حس استقلال و اعتماد به نفس و روح انقلابی در حرکتمان را حفظ کنیم.

مجلس ما در مصوبات خود، در مصوباتی که مربوط به اسناد است این روح انقلابی را رعایت کند. شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت، هیئت دولت، قوای سه‌گانه، قوه قضائیه و نهادهای کشور و ملت همه باید در پرتو راهنمایی‌هایی که در آن همایش بزرگ تهران از سوی رهبری معظم ارائه شد حرکت کنیم و بدانیم ایستادگی و پابندی به ارزش‌های انقلاب ما را پیروز می‌کند.

در برابر دشمن نباید ضعف داشته باشیم. دشمن امروز به‌ظاهر عربده می‌کشد و تندی نشان می‌دهد اما در دل آن‌ها، رعبی از سپاه و بسیج و جبهه مقاومت است و این رعب خواهد ماند و به فضل الهی دشمنان این ملت شکست خواهند خورد. در این سختی‌ها همه باید همکاری کنیم. در مباحث قیمت‌ها و کنترل آن‌ها و رعایت حال اقشار نیازمند و مستضعف و مبارزه با مفاسد و تبعیض و حقوق‌های بیجا و رانت‌ها و ویژه‌خواری‌ها چیزهایی است که همه باید همکاری کنند و قوای سه‌گانه هم باید بیش از گذشته در میدان باشند. مقام معظم رهبری همین هفته چند ساعت با روسای قوا جلسه داشتند. رهنمودهای ایشان که برآمده از نگاه تخصصی، راهبردی، اقتصادی و اقتصاددانان و کارشناسان هست که با رعایت آن‌ها می‌توان از همه این‌ها عبور کرد. امیدواریم این توجه در مسئولان و همه ما به‌طور کامل باشد و از این حجم‌ها عبور کنیم.

۸. توصیه‌های مراجع عظام به سود جامعه اسلامی

توصیه‌های مراجع معظم و حوزه به سود جامعه اسلامی و مسئولان است. مراجع معظم در خصوص اسناد و موافقت‌نامه‌ها و مسائل و زندگی مردم مواضع بسیار شفاف و روشن و راهبردی داشتند که امیدواریم مورد توجه قرار گیرد.

۹. لزوم اوج بخشی به حماسه بزرگ اربعین

واقعۀ اربعین و حماسه بزرگ اربعین در پیش رو داریم که باید هر چه بیشتر اوج ببخشیم و انشاء الله امسال هم شاهد یک اربعین باشکوه باشیم. اربعین یک حماسه بزرگ معنوی، ایمانی و بی‌نظیر در جهان است.

۱. اربعین حماسه‌ای معنوی و بین‌المللی

این حماسه معنوی، بین‌المللی و بین‌الادیانی است که همه حضور پیدا می‌کنند و خود مردم آن را هدایت و پشتیبانی می‌کنند. این حماسه از ایمان برخاسته است و این که این جمعیت بی‌نظیر جهانی در این راهپیمایی بزرگ شرکت می‌کنند یک امر مهمی است. امیدواریم مردم و مسئولان با رعایت آنچه دستگاه‌های مسئول ابلاغ می‌کنند در بزرگداشت این حماسه شریک باشند. باید از قیمت‌هایی که کاهش پیدا کرد تشکر کرد و راه را برای حضور هر چه بیشتر مردم از ایران و همه دنیا باز کرد.

۲. لزوم استواری روابط میان ایران و عراق

از دولت و ملت و مرجعیت عراق و نجف باید تشکر کرد. روابط ایران و عراق هم باید روابط استوار و محکم باشد. دیدید که چقدر وارد شدند تا این روابط را مخدوش کنند. امیدواریم مسئولانی که جدیداً در عراق آمده‌اند عمق استراتژیک این روابط و ارزش آن برای استقلال کشورها و این دو کشور را بشناسند و از این حماسه بزرگ هم امت اسلامی در سطح کلان و در ابعاد معنوی و ایمانی بهره‌مند شوند. انشاء الله.

۳. شکوه اربعین به برکت رشادت‌های شهیدان جبهه مقاومت

همین جا باید تأکید کرد که در زیارت اربعین و این راهپیمایی و شعار بزرگ الهی با همه فضیلت و اهمیتی که دارد حتماً یاد شهدای ایران و عراق و مقاومت اسلامی را گرامی بداریم. به برکت رشادت‌های این شهیدان بود که از

زمان صدام عبور کردیم و به امروز رسیدیم. زمانی که یک نفر هم نمی‌توانست به راحتی در این راهپیمایی شرکت کند. به برکت این شهیدان ایران و عراق این حماسه بزرگ محقق می‌شود. زائران باید نیابت از این شهدا را در این زیارت و راهپیمایی توجه کنند.

۴. مبارک بودن برگزاری موکب از طرف مردم قم

مردم، آستانه حضرت معصومه (سلام‌الله علیها) و نهادهای قم هم در برگزاری اربعین و ایجاد موکب‌ها ایفای نقش می‌کنند که جای تشکر و قدردانی دارد.

۱۰. محکومیت جنایت آل سعود درباره روزنامه‌نگار منتقدش در ترکیه

نهایتاً حادثه‌ای که در ترکیه رخ داد حادثه تلخی بود. اینکه یک روزنامه‌نگار سعودی منتقد با آن وضع شکنجه شود و کشته شود مقبول ما نیست. ما حتی با کسی اگر اختلاف داشته باشیم ظلم را نمی‌پذیریم. در همین قضیه‌ای که ترامپ تحقیر کرد حکام عربستان ما بسیار آزرده شدیم. ما به این حکام خیلی اعتراض داریم این‌ها را وابسته و مزدور می‌دانیم اما واقعاً بسیار آزرده می‌شویم که ببینیم آقای از ده هزار کیلومتر آن طرف مرزهای امت اسلام این جور به خود جرئت دهد که این‌ها را گاو شیرده به شمار بیاورد و به آن‌ها بگوید که شما تحت حمایت ما هستید و اگر یک روز ما نباشیم نمی‌توانید زندگی‌تان را اداره کنید. این تنگ برای شما است ای آل سعود! برگردید به اسلام. ای حکام وابسته! دل داده غرب نباشید. اسلام به شما عزت می‌دهد. ای کسانی که در دلتان غرب‌گرایی است عاقبت غرب‌گرایی این تحقیر است، آیا می‌ارزد که شما این جور تحقیر شوید. ما دلمان برای شما هم که وابسته و مزدور هستید می‌سوزد که این جور تحقیر می‌شوید. ببینید ایران، امت اسلامی و مقاومت چه اقتداری دارد که همه آن‌ها از او حساب می‌برند. ما اقتدار و عظمت شما را می‌خواهیم. برگردید به راه اسلام. این چه مسیری است که شما می‌پیمایید؟!

البته سرپنجه‌های آل سعود، جریان تکفیری و افراطی در بسیاری از ترورها در عالم وجود دارد؛ این هم یک نمونه است که ان شاء الله کشف شود و اقدامات متناسب انجام شود.

دعا

نسئلك اللهم و ندعوك باسمك العظيم الاعظم الاعز الاجل الاكرم يا الله و... يا ارحم الرحمين، اللهم ارزقنا توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية و عرفان الحرمة، اللهم انصر الاسلام و اهله و اخذل الكفر و اهله، و أئد حماة الدّين، اللهم اغفر المومنين و المومنات والمسلمسن و المسلمات، الاحيا و الاموات. ما را از پاسداران غدیر بزرگ و حماسه عاشورا مقرر بفرما، خدایا باران رحمت را بر ما بیار، خدایا عزاداری‌ها و سوگواری ما را قبول بفرما، خدایا ما را به رسیدگی به مستمندان، همراهی با محرومان، عبادت، دعا و نیایش، زنده داشتن یاد خدا و رونق بخشیدن به مسجد توفیق روزافزون عنایت بفرما، اعمال ما را قبول بفرما، توبه، انابه و عبادات ما را مورد لطف و کرم خود قرار بده، گناهان ما را ببخش، ما را از شر وساوس داخلی و بیرونی محافظت بفرما، آسیب‌ها را از جامعه ما دور بدار، نسل جوان ما را به اوج عزت، ایمان و افتخار برسان، همه مخاطرات را از کشور و امت اسلام دور بدار، شر دشمنان اسلام به‌ویژه اسرائیل غاصب را از سر همه مرتفع بفرما، شر تکفیری‌ها، داعشی‌ها و تروریست‌ها را به خودشان بازگردان، ما را از همه خطرات مصون بدار، باران رحمت و برکات را در این خشک‌سالی بر ما نازل بفرما، مشکلات اقتصادی کشور را مرتفع بفرما، مسئولان ما را در انجام وظایف، خدمات صادقانه و الهی‌شان به مردم آشنا و موفق بدار، مریضان ما، مریضان مدنظر و جانبازان را شفا کرامت بفرما، مسلمانان مظلوم بحرین، یمن، عراق، سوریه، میانمار و دیگر مسلمانان مظلوم در اقصا نقاط جهان را نجات کرامت بفرما، اموات و درگذشتگان ما، مراجع و علمای درگذشته، درگذشتگان از این جمع و تازه درگذشتگان را غریق بهار رحمت بفرما، ارواح تابناک شهیدان، شهیدان اسلام و انقلاب اسلامی، شهیدان دفاع مقدس، شهیدان مدافع حرم و مقاومت و بین‌الملل اسلامی شهدای این جمع و امام شهدا را با اولیای خودت محشور بفرما. به مسئولان توفیق خدمت به مردم شریف عنایت بفرما، ما را از گناهان در همه ایام سال مصون بدار، توبه و انابه و

عبادت ما را قبول بفرما، سلام ما را به امامان و مولایمان حضرت ولیعصر (عج) ابلاغ بفرما، در فرج او تعجیل بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ^{۲۵}